

ДО ПИТАННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ЗНОШЕНИХ ШИН

Виноградов Б.В., Осташко І.О., Ващенко Ю.М., Ємельяненко В.І.*
"ДВНЗ" Український державний хіміко-технологічний університет,
м. Дніпропетровськ

* Інститут геотехнічної механіки НАН України, м. Дніпропетровськ

Проблема утилізації відпрацьованих автомобільних шин останнім часом залучила до себе увага громадськості та значної кількості приватних підприємств. Фундаментом для цього стало нагромадження величезних обсягів відпрацьованих шин, а також наявність економічно виправданого способу їх утилізації методом піролізу. У результаті піролізу одержують рідкі й газоподібні вуглеводи, що використовуються в якості палива, а також твердий залишок котрий містить 80-85% вуглецю. Вкрай вигідним з економічної точки зору є повторне використання твердого залишку як наповнювача гумотехнічних виробів. Для застосування твердого залишку в якості наповнювача необхідно здрібнити його до розмірів менше 1 мкм.

Були проведені дослідження надтонкого диспергування твердого залишку піролізу у роторно-імпульсному апараті. Вихідним матеріалом для дослідження був твердий залишок піролізу попередньо здрібненій у лабораторному відцентровому млині зі спеціальним робочим органом. Оцінка процесу диспергування проводилася методом визначення структурності матеріалу, а саме коефіцієнту адсорбції дибутилфталату відповідно до ГОСТ 25699.5-90, та аналізу модельних гум, виготовлених з використанням в якості наповнювача вихідного матеріалу та твердого залишку після обробки впродовж 6 хв. в роторно-імпульсному апараті. Так диспергування твердого залишку піролізу у роторно-імпульсному апараті дозволило збільшити коефіцієнт адсорбції дибутилфталату з $82 \text{ см}^3/100\text{г}$ до $103 \text{ см}^3/100\text{г}$, що відповідає структурності промислових марок технічного вуглецю середньої активності. Дослідження модельних гум показало, що додаткова обробка твердого залишку покращило фізико-механічні властивості гум, так міцність на 20,8% а опір до роздирання на 19,6%. Фізико-механічні характеристики отриманих гум переважають властивості гум, виготовлених з використанням технічного вуглецю П803.

Результати дослідження показали, що використання твердих залишків піролізу як технічного вуглецю суттєво підвищує рентабельність утилізації зношених автомобільних шин.